



Podivná smrt generála

Pattona

Nešťastná náhoda, nebo
předem naplánovaná vražda?

Bill O'Reilly, Martin Dugard

 **GRADA®**

PODIVNÁ SMRT
GENERÁLA PATTONA

Podivná smrt generála **Pattona**

Nešťastná náhoda, nebo
předem naplánovaná vražda?

Bill O'Reilly a Martin Dugard

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Bill O'Reilly, Martin Dugard

Podivná smrt generála Pattona

Nešťastná náhoda, nebo předem naplánovaná vražda?

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400
jako svou 6158. publikaci

Odpovědná redaktorka Danuše Martinová
Přeložil Vladimír Pilát

Sazba Q point
Počet stran 360
První vydání, Praha 2016
Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.

KILLING PATTON: The Strange Death of World War II's Most Audacious General
by Bill O'Reilly and Martin Dugard
Copyright © 2014 by Bill O'Reilly and Martin Dugard
Published by arrangement with Henry Holt and Company, LLC, New York

Czech language edition © Grada Publishing, a.s., 2016

Knihla byla přeložena z originálu **Killing Patton. The Strange Death of World War II's Most Audacious General**
vydaného nakladatelstvím Henry Holt and Company v New Yorku v roce 2014

*Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami
nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.*

ISBN 978-80-271-9104-8 (ePub)
ISBN 978-80-271-9103-1 (pdf)
ISBN 978-80-247-5585-4 (print)

*Věnováno mému otci Williamu O'Reillymu,
který za II. světové války sloužil vlasti
jako důstojník námořnictva,
a dědovi Johnu O'Reillymu, jenž bojoval
v I. světové válce.*



*„Tuhle válku vyhraje, ale vyhraje ji jenom tehdy,
když budeme bojovat a ukážeme Němcům, že máme víc
kuráže, než mají nebo budou kdy mít oni. Nejdeme ty
parchanty jenom střílet – jdeme jim vyrvat z těla ty jejich
zatracený střeva a namažat jimi pásy našich tanků.“*

GENERÁL GEORGE S. PATTON JR.
5. ČERVNA 1944

Legenda k mapám

Spojenci



postup



směr hlavního úderu



ústup



pěchota



obrněné/mechanizované svazky*



amer./brit.

Osa



SSSR

Vojenské značky



linie fronty



obranné postavení



Západní val



střetnutí/událost



baterie



postavení kulometu



ostnatý drát

Na některých mapách jsou použity jen symboly tanků. V těchto případech tanky představují armády nebo skupiny armád, které zahrnují také pěchotu.

Bílých symbolů je opakovaně užito k vyznačení spojeneckých jednotek a jejich manévřů.

Zeměpisné značky



hlavní silnice



vedlejší silnice



železnice



řeky



terénní tvary



lesy



města/osídlené oblasti

Národnost bojujících stran



Spojené státy americké



Spojené království



Kanada



Francie



SSSR



Německo

PROLOG

POKOJ ČÍSLO 110
AMERICKÁ 130. POSÁDKOVÁ NEMOCNICE
HEIDELBERG, NĚMECKO
21. PROSINCE 1945
17.00 HODIN

Muž, kterému zbývalo posledních pětadvaceti minut života, se nemohl bránit.

Generál George S. Patton byl znám tím, že neměl z nikoho a ničeho strach. Teď však bezmocně spočíval na zádech na nemocničním lůžku. Horní polovinu těla mu svíral sádrový kruhový – následek dopravní nehody, která ho postihla před dvanácti dny. Pokoj číslo 110, kde ležel, nebyl ničím víc než někdejší malou provozní místností o rozměrech nějakých 4×5 metrů. Nenalezli bychom tu žádnou výzdobu, obrázky na stěnách či komfortní zařízení – jen úzkou nemocniční postel, holé bílé stěny a jedno vysoké okno. A židli, kterou sem přinesli Pattonově ženě Beatrici, jež opustila rodinný dům v Bostonu a absolvovala dlouhý, vyčerpávající let přes severní Atlantik, aby mohla stanout u lůžka svého těžce zraněného manžela. Teď tu tiše seděla a háčkovala. Kmitala háčkem po paměti sem a tam a každou chvilku zvedala oči od práce, aby zkontrolovala, zda se její muž náhodou nevzbudil.

Patton byl milovníkem skvělých věcí a v průběhu II. světové války míval velitelské stanoviště v panských sídlech, palácích, zámcích i pětihvězdičkových hotelech. Nyní však byla jeho jediným luxusem výsada, že jako čtyřhvězdičkový generál nemusel sdílet nemocniční pokoj s nějakým dalším pacientem.

„Starej krev a kuráž“, jak šedesátiletému legendárnímu veliteli přezdívali jeho vojáci, byl mužem váženým i obávaným. Měl spoustu nepřátel. Proto ta přítomnost ozbrojených strážných s bílými přílbami, rozmístě-

ných přímo přede dveřmi Pattonova pokoje, na konci dlouhé chodby, vedoucí do vestibulu, a u každého vchodu do budovy. Vojenští policisté, kteří si kvůli svým bíle natřeným přílbám vysloužili přezdívku „sněženky“, chránili Pattona před smečkou amerických novinářů, podnikajících na tento tichý dům, jenž byl kdysi jezdeckými kasárnami, doslovné nájezdy. Ignorovali dokonce i probíhající jednání norimberského tribunálu – jen aby mohli psát o Pattonově nehodě a očekávaném uzdravení. Generálu Pattonovi „se dostává veškeré péče, asi jako domu, který je v plamenech“, oznamovala před čtyřmi dny agentura Associated Press na základě armádního komuniké o jeho zdravotním stavu, vydávaného denně v 16.00 hodin. V uvedené zprávě se rovněž tvrdilo, že Patton se již posadil na lůžku a překonává utrpená zranění „s rychlostí připomínající jeho postup v době války“.

Skutečnost však byla úplně jiná. Generál George S. Patton jr. byl od krku dolů ochrnutý. Jeho páteřní obratle byly dislokovány při srážce s nákladním vozem obsazeným opilými vojáky, kteří si vyjeli na projížďku. Třetí krční obratel se zlomil a silně tlačil na míchu. Dobrou zprávou bylo, že se Pattonovi částečně obnovila hybnost prstů. Špatná zpráva zněla, že lékaři považují za krajně nepravděpodobné, že bude ještě někdy chodit.

Reportéři to pochopitelně nevěděli, a tak se čtyřiaadvacet hodin denně snažili vetřít do generálova soukromí se záměrem získat materiál o překvapivém zlepšení jeho zdravotního stavu. Někteří se pokoušeli proniknout do pokoje číslo 110 v přestrojení za sestry nebo službu konající lékaře. Jiní zkoušeli podplatit nemocniční personál tyčinkami Hershey a nylonkami. Díky bdělosti strážných byly však veškeré tyto pokusy odsouzeny k nezdaru. Nejbližší k cíli se dostal Richard H. O'Regan – onen reportér z agentury Associated Press, který napsal o Pattonově pozoruhodném zotavení. Předstíral, že je pacient, a podařilo se mu tak vymámit na Pattonově ošetřovatelce rozhovor. Ke své škodě vytroubil do světa, že lékaři povolili generálovi ke každé večeri náprstek whisky.

Novináři však byli pro Pattona tou nejmenší obtíží. V průběhu II. světové války si totiž nadělal mnoho vysoce postavených nepřátel v Moskvě, Berlíně, Londýně, a dokonce i ve Washingtonu. Pattonovo zanícené odhodlání nazývat věci pravými jmény budilo odpor mnoha mocných nejen za války, ale také po jejím skončení. Docela nedávno tak narazil, když veřejně ocenil vojenské umění svých někdejších německých protivníků a zároveň kritizoval Sovětský svaz, o kterém prohlásil, že je

pro Spojené státy spíše nepřitelem než spojencem. Někteří z vlivných činitelů v něm proto spatřovali překážku na cestě ke světovému míru. A nyní tu Patton ležel zcela bezmocný – jako snadný cíl pro kteréhokoli z oněch nepřátel.

Přesně před rokem se nacházel uprostřed nejslavnější bitvy celé své vojenské kariéry. Se svou milovanou 3. armádou se hnal napříč Francií, aby vyprostil americké uskupení, obklíčené v prostoru klíčového dopravního uzlu v belgickém Bastogne. Velení německé armády už dlouho považovalo Pattona za nejlepšího spojeneckého generála, ale operace, jež se stala známou pod označením „bitva v Ardenách“, z něj učinila celosvětově proslulou legendu. Fanfaronský a nebojácný renegát, pohybuující se kdysi v bezprostřední blízkosti frontové linie ve speciálně upraveném velitelském vozidle Dodge WC57 vyzbrojeném kulometem ráže .50, sirénou a dvojicí klaksonů, ohlašujících jeho příjezd, tu nyní ležel, skryt před zraky veřejnosti. Zatímco se na Heidelberg snášel páteční večer, George S. Patton spal neklidným spánkem, měl slabý pulz a vysokou horečku. K obědu vypil vaječný koktejl a na nějakou chvíli ho ovládl optimismus, ale ještě než definitivně upadl do horečnatého spánku, energie z něj zase vyprchala. Jeho obličej během předešlého dne zmodral, což měla na svědomí krevní sraženina v plících, a lékaři se obávali, že další embolie by mohla dále zhoršit projevující se potíže s dýcháním.

Srážka vozidel byla brutální. Stehy a podlitiny na Pattonově hlavě, táhnoucí se od kořene nosu až k temeni, označovaly místa, kde lékaři přiřivali pruh odervané kůže ve tvaru písmene Y. Generálova tvář byla propadlá kvůli citelné ztrátě tělesné hmotnosti a v lících kostech zely otevřené otvory, které vyvrtili lékaři, aby jimi mohli zavést ocelové háky, udržující pacientovu hlavu v požadované poloze. Patton měl však vysoký práh bolesti a své utrpení až dosud snášel s úsměvem a obvyklým černým humorem. Laškoval s ošetřovatelkami, jež usoudily, že je „roztomilý“. Přestože během posledních několika dnů došlo ve vývoji jeho zdravotního stavu k náhlému a nečekanému obratu k horšímu, generál stále ještě předpokládal, že bude letecky přepraven do všeobecné nemocnice Beverly v Bostonu, k dalšímu léčení.

Beatrice prakticky nepřetržitě bděla u jeho lůžka, četla mu a volala lékaře, když se mu přitížilo a ztěžka lapal po dechu. Pro vlastní potřebu měla k dispozici malý pokojík s vchodem z chodby kousek odtud, ale zdržovala se tam jen velmi zřídka. Dědička velkého majetku byla obyčejnou, avšak velice charizmatickou ženou, která se provdala za Pattona

pouhý rok poté, co absolvoval West Point. Během jejich pětaticetiletého manželství musela po boku milovaného „Georgieho“ čelit mnohým strážním tvrdého vojenského života, v lásce ke svému muži a jeho oddané podpoře však nikdy nezaváhala.

Patton se náhle probudil. Jeho temně modré oči těkaly sem a tam a hledaly Beatrici.

Byla tady, u něho.

„Jsi v pořádku, Georgie?“ ptala se starostlivě. Byla každým coulem stejně ohnivá jako její muž – skvěle jezdila na koni a na lodi si vedla jako kvalifikovaný námořník.

Patton upřeně hleděl na manželku. Byla jedinou ženou, kterou kdy skutečně miloval, a matkou jeho tří dětí. Beatrice se naklonila, aby mohla svého muže pohladit po ruce.

„Je taková tma,“ zašeptal Patton. „Tak pozdě.“ Zavřel oči a znovu upadl do horečnatého spánku.

Beatrice vzápětí odešla do nemocniční jídelny, aby zhltila něco k snědku a rychle se pak vrátila k manželovu lůžku. Ještě netušila, že zraněný právě pronesl svá poslední slova.

V 18.00 dostala naléhavou výzvu, aby se okamžitě vrátila do pokoje číslo 110.

Přišla však příliš pozdě.

Generál, jehož se nacistické Německo obávalo víc než kohokoli jiného, účastník olympijského závodu ve vojenském pětiboji, důstojník jezdeckta, který kdysi naháněl po pouštích a planinách Mexika zlopověstného Pancha Villu, a válečník, prohlašující veřejně, že si přeje být jednoho dne zabit „poslední kulkou v poslední bitvě poslední války“, byl již mrtev.

★ ★ ★

V oficiální vojenské zprávě se uvádí, že generál George S. Patton jr. „zemřel 21. prosince 1945 v 17.45 hodin“. Jeho srdce oslabila plicní embolie, způsobená dvanáctidenní nehybností na lůžku. Oficiální příčinou smrti, jak ji uvádí hlášení hlavního pobočníka velitele pozemního vojska, byla „traumatická myelitida, transverze čtvrtého krčního obratle, plicní selhání a akutní infarkt myokardu“.

K ohledání mrtvoly a pitvě nedošlo. Pattonovo tělo bylo okamžitě přesunuto do sklepení nemocnice a umístěno v prostorách, kde kdysi

bývala koňská stáj. Ostatky byly zahaleny do generálovy osobní vlajky se čtyřmi hvězdami. Na přání manželky Beatrice byl Patton uložen k věčnému odpočinku na americkém hřbitově v lucemburském Hammu, nedaleko místa jeho největšího vojenského triumfu. Když o několik let později Beatrice po pádu z koně zemřela, bylo jí znemožněno spočinout po boku svého manžela. Její děti proto propašovaly popel zesnulé do Evropy a rozprašily jej na Pattonově hrobu.

Je to hrob, který možná skrývá ještě hlubší tajemství.



Pravdou je, že někteří lidé nevěří, že Pattonova smrt byla způsobena pouhou souhrou náhod. Generál již předtím přežil několik „nehod“ včetně té, kdy byl jeho osobní letoun v dubnu 1945 málem sestřelen britskou stíhačkou Spitfire. Patton vyvázl jako zázrakem nezraněn.

Autonehoda z 9. prosince 1945, po které zůstal ležet ochrnutý na horní polovinu těla, však byla úplně jiným příběhem. Dvouapůltunový vojenský nákladák GMC, který se střetl s generálovou limuzínou, vjel náhle a nevysvětlitelně do protisměru – jako by se úmyslně snažil Pattona zranit. Řidič i jeho dva spolujezdcí po nehodě rychle zmizeli. Žádné důkladné vyšetřování nebylo nikdy provedeno ani trestní stíhání zavedeno, odpovědnost vyvozena.

Také oficiální hlášení o nehodě i výpovědi několika klíčových očitých svědků se záhy ztratily. Ze všeho nejzáhadnější je ovšem to, že jeden bývalý pracovník americké zpravodajské služby se v říjnu 1979 přiznal, že plánoval zavraždění generála Pattona a podílel se na něm.

Toto šokující tvrzení však zůstalo z valné většiny bez povšimnutí.

A tak se stalo, že muž, který viděl tolik mrtvých na bojištích Evropy i severní Afriky, oficiálně zemřel naprosto banálním způsobem.

Oficiálně.

Sestava americké 3. armády (říjen 1944)



GENERÁLPORUČÍK GEORGE S. PATTON JR.

XII. sbor

GENERÁLMAJOR MANTON EDDY

26. pěší divize

GENERÁLMAJOR WILLARD PAUL

101. pěší pluk

104. pěší pluk

328. pěší pluk

35. pěší divize

GENERÁLMAJOR PAUL BAADE

134. pěší pluk

137. pěší pluk

320. pěší pluk

80. pěší divize

GENERÁLMAJOR HORACE MCBRIDE

317. pěší pluk

318. pěší pluk

319. pěší pluk

4. obrněná divize

GENERÁLMAJOR JOHN WOOD

8. tankový prapor

35. tankový prapor

37. tankový prapor

10. prapor obrněné pěchoty

51. prapor obrněné pěchoty

53. prapor obrněné pěchoty

6. obrněná divize

GENERÁLMAJOR ROBERT GROW

15. tankový prapor

68. tankový prapor

69. tankový prapor

9. prapor obrněné pěchoty

44. prapor obrněné pěchoty

50. prapor obrněné pěchoty

XX. sbor

GENERÁLMAJOR WALTON WALKER

5. pěší divize

GENERÁLMAJOR LEROY IRVIN

2. pěší pluk

10. pěší pluk

11. pěší pluk

90. pěší divize

GENERÁLMAJOR RAYMOND

MCCLAIN

357. pěší pluk

358. pěší pluk

359. pěší pluk

95. pěší divize

GENERÁLMAJOR HARRY TWADDLE

377. pěší pluk

378. pěší pluk

379. pěší pluk

10. obrněná divize

GENERÁLMAJOR WILLIAM MORRIS

3. tankový prapor

11. tankový prapor

21. tankový prapor

21. prapor obrněné pěchoty

54. prapor obrněné pěchoty

61. prapor obrněné pěchoty

1



VÝŠINY NAD METAMI, FRANCIE

3. ŘÍJNA 1944

12.02 HODIN

Svobodník Robert W. Holmlund byl vyděšen poznáním, že jeho život může ve věku pouhých jedenadvaceti let rázem skončit. Americký útok trval teprve dvě minuty – dvě minuty, které mu připadaly dlouhé jako dvacet. Svobodník sloužil jako odborník na trhavinu v rotě B 11. pěšího pluku 5. pěší divize 3. armády. Student z Wisconsinu zanechal obchodní školy, aby se zapojil do války. Jeho vrchním velitelem byl tehdy nejobávanější spojenecký generál – George S. Patton jr. Na rozdíl od Pattona, který nyní řídil svou obrovskou armádu z bezpečí velitelského stanoviště, umístěného čtyřicet kilometrů za frontou, byli však Holmlund a ostatní příslušníci roty B smrtelně ohroženi – právě sprintovali k silně bráněné německé pevnosti, známé pod označením Fort Driant.

Střely z nepřátelských kulometů hvízdaly dvojnásobnou rychlostí zvuku blízko Holmlundovy přílby. Všude kolem dopadaly hlavy a jiné roztrhané části lidských těl. V týlu hřímalo americké dělostřelectvo, přenášející dopředu krycí palbu. Lesní vzduch byl nasycen střelným prachem, deštěm a štiplavým zápachem korditu. Pod nohama nic než bahno, pokryté silným kobercem spadaneho listí. Tu a tam trnité šlahouny, které se Holmlundovi pokoušely rozervat uniformu a podrazit nohy. Na svých širokých zádech vlekl svobodník blok trinitrotoluenu, známý pod označením vaková nálož. Z nábojového pásu mu visely granáty jako hrozny vína. V ruku měl téměř sedm kilogramů těžkou, přes jeden metr dlouhou automatickou pušku BAR (Browning Automatic Rifle), plnící funkci lehkého kulometu. Místo aby ji nesl za dřevěnou rukojeť

nad pažbou, svíral ji v náruči jako nějakého kojence. Rozdíl tkvěl ovšem v tom, že tohle „děťátko“ bylo vražedným nástrojem, schopným vychrlit 650 třípalcových střel za minutu.

Ačkoli to nedával najevo, byl Robert W. Holmlund přes veškerou svou výzbroj strašně vyděšen – stejně jako každý jiný muž v tomto smrtonosném lese.

Na to, aby podléhal svému strachu, však neměl čas. Neměl čas ani na stesk po domově či pochybnosti. Necelých 400 metrů před ním se tyčil Fort Driant. Na té pevnosti bylo všechno tajemné – od rozmístění těžkých houfnic ráže 150 mm až po labyrint tunelů hluboko pod zemí, kde obyvatelé z řad Wehrmachtu jedli, spali, modlili se, čistili zbraně a plánovali bojové akce, aby poté nečekaně vystrčili hlavy z dobře zamaskovaných střílen a zabýjeli.

Patton nařídil rotě B proniknout do pevnosti Driant. Nejlepším způsobem, jak to udělat, bylo vyškrábat se na strop, nakrytý náspy zeminy. Odtud se už snad dal nalézt vchod nebo nějaký jiný otvor, kterým by mohli muži z roty B vtrhnout dovnitř a vést boj v podzemních tunelech.

Rota B tvořila jedno ze dvou ramen klešťového manévru. Na protější straně pevnosti rozvíjeli útok také příslušníci roty E. Postupovali však krajně obezřetně, protože Fort Driant si v jejich řadách již jednou vybral krvavou daň.

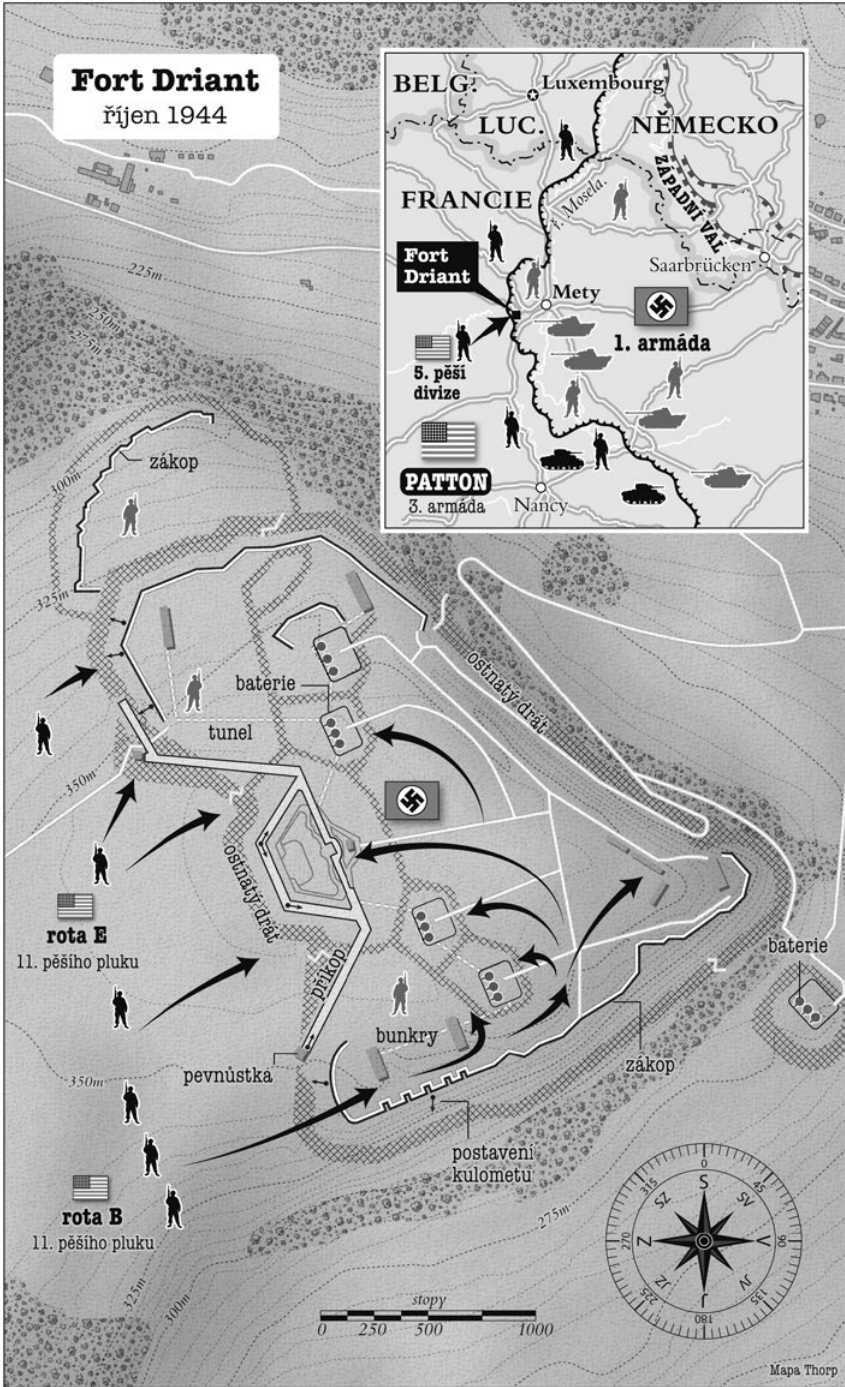
Stalo se to před šesti dny. Nebe bylo tehdy jasné. Stíhací bombardéry P-47 podnikaly od časného rána hloubkové útoky a shazovaly na nepřátelskou obranu kontejnery s napalmem i čtyřstakilogramové bomby. Americké dělostřelectvo bušilo do pevnosti a s vražednou přesností zasypávalo německá postavení granáty.

Kryta hustou dýmovou clonou vyrazila rota E spolu s rotou G ve 14.15 do útoku. Neměla možnost zjistit, že letecké bombardování a dělostřelecká příprava vojáky Wehrmachtu nijak neotřáslly a že protivník sedí v bezpečí za čtyři a půl metru silnými zdmi Fort Driantu i v bunkrech, ukrytých v lesním porostu.

Krok za krokem postupovali američtí vojáci vpřed, domnívajíce se, že je nepřítel nevidí. S prsty na spouštích propátrávali les, aby včas zahlédli plamen u ústí zbraně, který by prozradil postavení obsluhy. Němci však nestříleli. Zatím ještě ne. Muži z rot E a G se tedy kradli blíž a blíže k Fort Driantu. Každým okamžikem sílilo jejich přesvědčení, že je dýmová clona dokonale skryla. Postupovali stále blíž a z německé strany stále ještě nepadla ani rána. Před Američany se záhy vynořila hustá

Fort Driant

říjen 1944



Mapa Thorp

splet' překážek z ostnatého drátu, lemující vnější perimetr obrany Fort Driantu. Mezi kotouči drátu s ostny, ostrými jako žiletka, nebyl žádný průchod. Postup jednotek se zastavil. V tom okamžiku Němci zahájili palbu.

Podzimní odpoledne prořízl strašlivý zvuk, který Američané znali z dřívějších bojů až příliš dobře. Pro kulomet MG-42 kvůli jeho rychlému, trhavému štěkotu již dříve vymysleli slangový název „Hitlerův zip“. Mezi příslušníky Wehrmachtu byl tento hrozný zvuk znám jako „pilka na kosti“. Obsluhy kulometů teď zahájily palbu ze všech možných směrů. Střely pronikaly lesním porostem s kadencí dvanáct set ran za minutu, schopny zabít vojáka vzdáleného více než 800 metrů od ústí hlavně.

Ale kulometry to všechno teprve začínalo. K ostřelování amerických postavení se záhy přidaly minomety, pušky, a dokonce i těžké dělostřelectvo. Jakmile se tak stalo, americký útok se zhroutil. Vojáci se po dlouhé čtyři hodiny bezmocně tiskli k zemi, zatímco němečtí dělostřelci ohledávali jejich pozice a pomalu, s rozmyslem se zastřelovali. Teprve s příchodem tmy se příslušníkům rot E a G podařilo odplížit se zpátky do bezpečí vlastních linií.

Dvacáté sedmé září bylo pro muže z roty E zlým dnem. Když na jeho konci sečetli ztráty, činily osmnáct padlých a raněných.

A dnes mělo být dokonce ještě hůř.

★ ★ ★

Svobodník Holmlund nemohl postupovat dál a ostatní příslušníci roty B na tom byli stejně. Hustá splet' překážek z ostnatého drátu obtáčející Fort Driant jim blokovala cestu. Devět metrů vysoká a stejně tak široká neproniknutelná zmeť číhala na každého nešťastníka, který by nebyl dost opatrný a nechal si jejími šlahouny rozervat uniformu, nebo dokonce vlastní tělo. Prostříhávat se skrz ni nůžkami na drát by trvalo celé dny, a velitel Holmlundovy roty kapitán Harry Anderson proto vydal rozkaz: „Vyhoďte ty zatracené dráty do povětří, k čertu s nimi!“

Kdesi za sebou zaslechl Holmlund temné burácení vzduchem chlazeného motoru Continental R-975. Záhy rozeznal i zrádný skřípot ocelových pásů, avizující příjezd tanku M-4 Sherman. Přestože němečtí kulometníci pokračovali v palbě na postavení roty B, osádka tanku na to nehleděla, propletla se se svým strojem mezi stromy a střelec zamí-

řil kanon ráže 75 mm. Vypálil do drátů tříštivý granát M-48 a hlaveň kanonu vyplivla mrak kouře. Za prvním přímým zásahem vzápětí následoval druhý a v rychlém sledu i třetí. Během několika okamžiků se v drátěných překážkách vytvořil průchod, široký právě tak, aby jím mohli příslušníci roty B proběhnout.

Kapitán Anderson rozdělil své muže na tři skupiny. Holmlundovo družstvo pokračovalo v postupu přímo k Fort Driantu, zatímco zbylá dvě družstva se stočila vpravo. Okolní terén, posetý krátery po granátech, připomínal uměle vytvořený měsíční povrch. Porost stromů a keřů tu byl nesouvislý a skýtal jen nepatrný úkryt před zraky německých obránců.

Holmlund postupoval v první útočné vlně. Vskočil do kráteru po granátu a pevně se přitiskl k jeho stěně. Za okamžik vystrčil hlavu přes okraj a vypálil na nepřítele dávku ze své zbraně. Poté vyrazil sprintem k řadě malých jilmů, za nimiž se znovu ukryl a hledal nějaký cíl. Půda byla studená a mokrá, skrz uniformu mu až na tělo prosakovala nepříjemná vlhkost. Vypálil další dávku a rozběhl se znovu vpřed, stále vpřed, nespouštěje přitom z očí plochý strop pevnosti Driant. Přes citelný říjnový chlad byl doslova zbrocen potem. Tvář a ruce měl zašpiněny blátem. Hodil sebou do dalšího kráteru a přitiskl se k zemi tak těsně, že přímo před očima měl houby a jasně zelenou plíseň, prorůstající vrstvou spadaneho listí. Střely mu hvízdaly nízko nad hlavou. Dobil zbraň, pozorně naslouchal a hledal další příležitost k palbě.

Bojištěm se rozléhaly důvěrně známé zvuky – štěkot kulometů, výkřiky smrtelně raněných, ohlušující práskání ručních granátů, rozkazy, vykřikované krátkými, úsečnými větami. Vzduch byl plný zoufalého volání po „zdravotníkovi“.

Holmlund vypálil dávku ze své automatické pušky a vyrazil znovu sprintem vpřed. Řítil se kolem padlých kamarádů. Všechny je dobře znal. Během základního výcviku v Alabamě bok po boku nacvičovali útoky. V útrobách transportní lodě se spolu plavili do Evropy. Pouhých pár hodin před zahájením invaze seděli na jakési anglické pastvině a naslouchali generálu Pattonovi, který pronesl nejúžasnější řeč, jakou kdy kdokoli z nich slyšel. A pak, po dni D, si Holmlund a ostatní příslušníci roty B probíjeli cestu napříč Francií. Nadšeně oslavováni jako osvoboditelé dobývali jednu malou vesnici za druhou a plnili Pattonův rozkaz – krutě a nemilosrdně zabíjet Němce, aby nebyli sami zabiti.

Nyní tu mnozí z Holmlundových kamarádů leželi mrtví, nebo umírající. Ten tam byl jejich smích, zemřely jejich touhy, jejich vychloubání,

historiky o úžasném děvčeti doma za mořem i vyprávění o tom, co budou podnikat, až válka jednou skončí.

Holmlund jim nemohl věnovat víc než jen letný pohled.

Musel se hnát dál vpřed, nesměl se zastavit. Jakmile by tak učinil, stal by se pro nepřátelské střelce snadným cílem. Početní stav jeho družstva se snížil z dvanácti na pouhých šest mužů. Velitel družstva to dostal a Holmlund bez většího rozmyšlení převzal velení. Rota B se pomalu propracovávala blíž a blíž k německé pevnosti. Říkáme-li pomalu, znamená to pomalu – její postup se neměřil na metry, ale spíše na centimetry.

Po dvou hodinách nepřetržitého boje stanul svobodník Robert W. Holmlund z města Delavan ve Wisconsinu na vrcholu pevnosti Fort Driant.



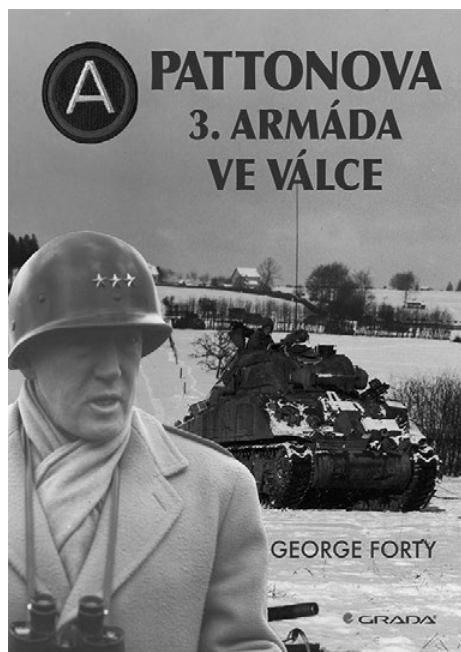
V duchu znovu slyšel Pattonova slova. „Skutečným hrdinou,“ prohlásil generál před pouhými čtyřmi měsíci, „je muž, který bojuje i přesto, že se bojí. Někteří muži dokážou překonat strach už po minutě pod palbou. Některým to trvá hodinu, jiným celé dny. Opravdový muž však nikdy nedopustí, aby strach ze smrti zvítězil nad jeho ctí, smyslem pro povinnost vůči vlasti a vrozenou mužností.“

Zatímco na něj Holmlund tehdy zíral, vztyčil se generál v celé své výšce 185 centimetrů. Měl široká ramena a brunátnou tvář s mohutnou bradou a orlím nosem. Jeho uniforma byla vzorně upravená, se čtyřmi řadami stužek vyznamenání a čtyřmi vyleštěnými mosaznými knoflíky. Perfektní dojem umocňovala nablýskaná přílba se třemi generálskými hvězdami, hnědé rajtky a jezdecké boty, vysoké po kolena. Nejnápadnějším doplňkem byl revolver Colt ráže .45 s pažbou vykládanou slonovinou, zavěšený v pouzdře u boku. Vysílal do světa jasný signál o tom, že Patton není žádný byrokrat, nýbrž bojovník, a každý to také dobře věděl.

Generál pokračoval v proslovu: „Bitva je nejskvělejší zkouškou, jakou může lidská bytost podstoupit. Odhaluje v lidech to nejlepší a likviduje vše zbabělé a opovrženíhodné. Američané o sobě s hrdostí tvrdí, že jsou Pravými Muži, a oni *jsou* Pravými Muži. Pamatujte na to, že nepřátelé mají stejný strach jako vy – a dost možná ještě větší. Nejsou to žádní supermani.“

Generál pronesl tuto řeč k vojákům své 3. armády 5. června 1944 na britském venkově. Někteří z naslouchajících mužů byli ostřílenými vete-

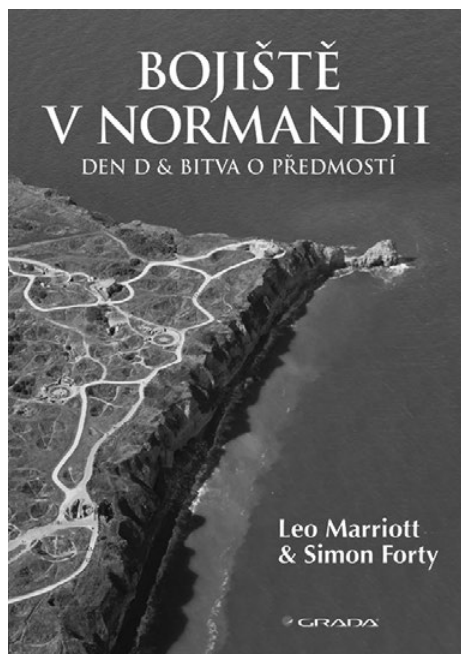
Nakladatelství GRADA rovněž vydalo:



**PATTONOVA 3. ARMÁDA
VE VÁLCE**

George Forty

19×25 cm, pevná vazba, 224 stran



BOJIŠTĚ V NORMANDII
Den D & Bitva o předmostí

Leo Marriott, Simon Fortý

21×30 cm, pevná vazba, 192 stran

Zcela nečekaná smrt amerického generála George Pattona následkem autonehody způsobila šok a vyvolala řadu dohadů. Dodnes zůstává nezodpovězenou otázkou, zda šlo skutečně o nehodu, nebo o úmyslnou vraždu. Patton byl totiž nejen geniálním velitelem, ale také člověkem velmi kontroverzním, který si nadělal svým často arogantním chováním, nesmírnou ctižádostivostí a nijak neskrývanou nevraživostí vůči Sovětům řadu nepřátel. Pozornost je tedy v knize zaměřena nejen na poslední dny generálova života, ale také na poslední měsíce války, především na momenty, které dovolí nám, čtenářům, podrobně poznat osobitou povahu Pattona a proniknout do složitého předeiva vztahů, které vzájemně poutaly, ať chtě nebo nechtě, hlavní aktéry závěrečných bojů druhé světové války.

Tím, kdo nás těmito momenty provede, kdo si klade otázky a hledá odpovědi, zda se za smrtí slavného generála neskrývalo něco jiného, není nikdo jiný než významný americký politický komentátor, dlouholetý moderátor televizního publicistického pořadu The O'Reilly Factor a nositel řady ocenění, mj. ceny Emmy (Emmy Award) Bill O'Reilly, který je rovněž autorem řady amerických bestsellerů. Zdatně mu v jeho líčení sekunduje historik a úspěšný spisovatel Martin Dugard.

ISBN 978-80-247-5585-4



9 788024 755854

 GRADA®

GRADA Publishing, a.s.
U Průhonu 22, 170 00 Praha 7
tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400
e-mail: obchod@grada.cz
www.grada.cz